

Bare barnemat?

Hundrevis av spedbarn i de fattigste områdene av Kina har fått nyrestein av forgiftet morsmelkerstatning. Flere er døde. Det som har skjedd, er at produsenten Sanlu – et av Kinas største meierier – har tilsatt melanin til tørrmelken. Melanin er billig og anvendes i produksjon av plast, gjødsel og rengjøringsprodukter. Men kinesiske dyrefôrprodusenter har også brukt stoffet – ikke av hensyn til dyrene, men for å få proteinnivået i produktene til å fremstå som høyere i kvalitetsundersøkelser. Dette angår ikke bare Kina og fattige spedbarn. Produksjon av matvarer og medikamenter foregår over hele verden, og lavest mulig pris er ofte det viktigste kriterium når valg skal foretas. Det får konsekvenser.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør

Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Are Brean
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Siri Lunde
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Guri Rørtveit (leder)
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Anne Langdalen
Guttorm Raknes
Jan Didrik Schjøtt
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no
E-post:
tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilredaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Eline Feiring
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Tengel Sandtrø
Karin Wallin
Stein Runar Østigaard

Markedsseksjonen

Markedsjef Ellen Bye Knutsen
Anne-Britt Dahl
Anneli Finnema
Mira Østbye

Ytterligere informasjon bakerst i bladet

Utstilling av myggnett på marked i Goa i India.
Illustrasjonsfoto © Steven Vidler/Eurasia Press/
Corbis/SCANPIX

Til nytte eller pynt?

Hvert år dør over en million mennesker av malaria. De aller fleste av dem er afrikanske barn under fem år. Bedre tilgang til resistensfrie kombinasjonsmedisiner er særlig viktig for å ned dette tallet, men behandling må foregå side om side med forebygging. Bruk av myggnett er en enkel og effektiv metode for å redusere antall malariatilfeller. WHO anbefaler nå distribusjon av nett til alle, ikke kun til gravide og barn.

Men det er ikke bare å dele ut nettene. Kunnskapsnivået om malaria er mange steder svært lavt. I enkelte kulturer har mange aldri hørt om malariaparasitten, og vet ikke at den overføres via myggstikk. Noen bruker nettet til å pynte veggene i hytta. Utdeling av nett må skje parallelt med helseopplæring. Det må undervises i hva malaria er, hvordan sykdommen smitter, og hvordan man kan beskytte seg selv og sine barn ved å sove under myggnett. Leger Uten Grenser legger ned et betydelig arbeid på dette området.

Siden 1980-årene er myggnettene blitt impregnert med insektmiddel. Tidligere måtte nettene byttes ut eller impregneres på nytt etter å ha blitt vasket seks ganger. I dag brukes en ny type nett med impregnering som holder i tre til fem år. Slike nett er blitt distribuert til store områder, men den logistisk krevende distribusjonsprosessen må selvfølgelig gjentas når impregneringen blir dårligere. En annen utfordring er selve insektmidlet. Akkurat som malariaparasitten blir motstandsdyktig mot medisiner, utvikler myggen resistens mot insektmidlet. Derfor må fremtidens myggnett behandles med flere ulike insektmidler, på samme måte som effektiv malariamedisin må inneholde flere ulike virkestoffer.

På side 2092 i dette nummer av Tidsskriftet kan man lese om hvordan tiltak mot malaria må ses i en større sammenheng.

Lars Schwed Nygård

lars@legerutengrenser.no
Leger Uten Grenser